

(agenda i crònica)

Barcelona, del 23 al 25 de novembre

Segon Congrés Internacional sobre Tècniques Analítiques en la Química Ambiental

Organitzat per la secció de química de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i per Expoquímica 81. Comptarà amb la presència de conferenciant dels Països Baixos, els Estats Units d'Amèrica, França i Anglaterra. La informació i el programa, els trobareu adreçant-vos a Expoquímica, plaça d'Espanya, s/n, Barcelona -4-. Tel. (93) 223 31 01, Tèlex. 53117 FOIMB-E.

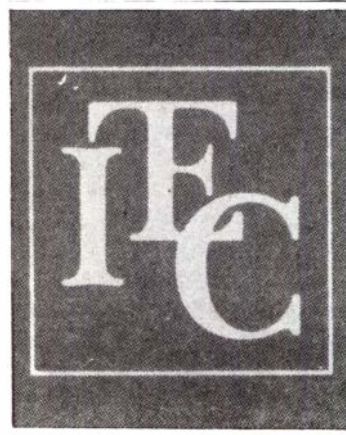

Barcelona, 30 de novembre, 1 i 2 de desembre

Instal·lacions de sanejament als edificis d'habitatge

L'organitza l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya. El programa és el següent: 1. Generalitats i explicació del contingut 2. Cobertes i les seves condicions particulars 3. Aparells sanitaris i domèstics 4. Baixants

5. Xarxes horitzontals. Col·lectors generals. El curs és a càrrec de German Alvira Subias i Eduard Folguera Caveda, professors d'instal·lacions de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Barcelona. El curs tindrà lloc a l'Institut de Tecnologia de la Construcció, carrer del Bon Pastor, 5, 4.ª planta, Barcelona (21); l'horari és de dos quarts de vuit a deu del vespre.

Barcelona, 9, 10, 14, 15, 16, i 17 de desembre

Control d'execució d'estructures de formigó

L'organitza l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya. El programa és el següent: 1. Control del formigó 2. Control de l'acer 3. Decisions derivades del control 4. Control d'execució de les diferents parts de l'obra 5. Conclusions i col·loqui. El curs és a càrrec de Josep Maria Genescà i Ramon, professor de construcció de l'Escola Universitària d'Arquitectura Tècnica; Joan Ramon Goitia i Blanco, i Josep Maria Solé i Aldomà, tots dos membres d'oficina tècnica de càlcul i control. El curs tindrà lloc a l'Institut de Tecnologia de la Construcció, carrer del Bon Pas-

tor, 5, 4.ª planta, Barcelona (21). L'horari és de dos quarts de vuit a dos quarts de deu.

Barcelona, del 5 al 7 de desembre del 1981

Primer Congrés Espanyol d'Hidrobiologia

Patrocinat per l'Associació Espanyola de Hidrobiologia i organitzat pel departament d'ecologia de la Universitat de Barcelona. Hom s'adreça a tots aquells que treballin en qüestions d'hidrobiologia i limnologia. Es preveu la realització d'una taula rodona sobre la problemàtica de mostreig en les aigües continentals. Hi haurà una excursió al llac de Banyoles i a la potabilitzadora d'aigües del Ter a Cardedeu. La informació complementària, la trobareu dirigint-vos al departament d'ecologia de la Universitat de Barcelona, Gran Via de les Corts Catalanes, 585, Barcelona -7-.

Barcelona, curs 1981-1982

Cicle d'especialització en plàstics

L'organitza l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona. Va dirigit a graduats de tipus superior o mitjà que treballin en el camp dels materials plàstics i vulguin aprofundir les bases científiques d'aquesta indústria. Els horaris dels cursos són de dos tipus; *tipus A*, dues setmanes consecutives, de dilluns a divendres, de 19 a 22.30h.; *tipus B*, una setmana de dilluns a divendres, de 18 a 22h. Els cursos previstos i en curs són els següents:

I. Química macromolecular i composició de materials plàstics; horari tipus A: del 16 al 27 de novembre del 1981.

II. Química física de polímers (polímers en dissolució); previst per al curs 1982-83.

III. Física de polímers (polímers en estat sòlid); horari tipus B; del 8 al 12 de febrer del 1982.

IV. Tecnologia de materials plàstics; previst per al curs 1982-83.

V. Assaigs i caracterització de materials plàstics; horari tipus B; del 26 al 30 d'abril del 1982.

VI. Cinètica i enginyeria de la polimerització; previst per al curs 1982-83.

VIIA. Transformació de plàstics (primera part; extrusió); horari tipus A; del 19 al 30 d'octubre del 1981.

VIIIB. Transformació de plàstics (segona part; injecció); horari tipus B; del 25 al 29 de gener de 1982.

VIIIC. Transformació de plàstics (tercera part; altres mètodes); horari tipus A; de l'1 al 12 de març del 1982.

Els cursos tenen una periodicitat aproximada de dos anys, de manera que hom pot escollir diverses opcions per a fer el cicle complet. Per a més informació i per a inscripcions dirigiu-vos a la càtedra de tecnologies químiques especials, Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona, Diagonal 647, tel. (93) 249 58 00, ext. 236, Barcelona.

NOTICIARI CIENTÍFIC

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Decret 188/1981

de 10 de juliol, de creació del Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya

Per tal que el departament de Cultura i Mitjans de Comunicació pugui assumir les funcions que li han estat transferides en matèria de patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic, arqueològic, científic i cultural en general, cal ara crear el Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya amb les garanties científico-culturals i tècniques necessàries i la participació de tots els organismes i les institucions que tinguin relació, en reconeixement de la tasca que han realitzat i realitzen des de fa molts anys en pro de la protecció, la conservació i el coneixement del patrimoni cultural de Catalunya. Per tant, atès l'article novè, punts 4 i 5, de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya:

A proposta del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació i d'acord amb el Consell Executiu,

DECRETO:

Article primer.— Es crea el Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya com a organisme consultiu i d'assessorament de la Generalitat de Catalunya en qüestions de protecció, conservació, augment i difusió del patrimoni cultural.

Article segon.— El Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya estarà adscrit al departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

Article tercer.— Per tal de dur a terme les seves funcions, el Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya comptarà amb els òrgans següents:

- a) Ple
- b) Ponències territorials
- c) Comissions tècniques

Article quart.— El ple tindrà la composició següent:

a) El president, que serà el director general del Patrimoni Cultural, i que podrà delegar la Presidència en el vice-president.

El president fixarà l'ordre del dia tenint en compte les peticions dels altres membres del ple, presidirà les sessions i dirigirà els debats.

b) El vice-president, designat pel president d'entre els membres vocals.

c) Els vocals, que seran:

—Els caps dels serveis de la direcció general del Patrimoni Cultural del departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

—Els caps dels serveis territorials.

—**Dos membres de cadascuna de les comissions assessores dels serveis del Patrimoni Arquitectònic, de Museus, d'Arxius, de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic i d'Arqueologia.**

—Un representant de cada ponència territorial.

El director general d'Urbanisme i el director general d'Arquitectura i

Habitatge del departament de Política Territorial i Obres Públiques.
—Tres representants de la secció històrico-arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

- Un representant de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi.
- Un representant de la Reial Acadèmia de Bones Lletres.
- Un representant de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts.
- Un representant de la Junta de Museus de Barcelona.
- Un representant de la Reial Acadèmia de Medicina.
- Un representant de la Reial Acadèmia de Farmàcia.
- Un representant de la Universitat de Barcelona.
- Un representant de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Un representant de la Universitat Politècnica de Barcelona.
- Un representant del arxius, biblioteques i museus eclesiàstics.
- Un representant del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya.
- Un representant dels Col·legis d'Arquitectes Tècnics i Aparelladors.
- Un representant de l'Associació d'Enginyers de Catalunya.
- Un representant de la Conferència Episcopal Tarraconense.
- El director de la Biblioteca de Catalunya.
- El director de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Els vocals representants d'organismes o institucions podran ser substituïts per l'organisme o la institució que representin.

d) Un secretari d'actes, sense vot, que tindrà al seu càrrec totes les tasques derivades del funcionament del ple i que serà nomenat pel president a proposta del ple.

El secretari convocarà el ple, que podrà reunir-se a qualsevol lloc de Catalunya, amb una antelació de quinze dies, i inclourà a la convocatòria l'ordre del dia de la reunió i la documentació adient. En cas d'urgència, la convocatòria es farà sense necessitat de respectar el termini esmentat, però sí el de vint-i-quatre hores.

El secretari aixecarà acta de cada sessió, en la qual figuraran els acords adoptats i totes les circumstàncies que siguin procedents per reflectir fidelment les deliberacions i en farà arribar una còpia al conseller del departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

El secretari tindrà cura de l'arxiu dels expedients, als quals solament tindran accés els membres del Consell o les persones autoritzades pel president del ple del Consell.

Article cinquè.— Si així ho disposa el president del ple i quan l'assumpte a tractar ho requereixi, podran prendre part en les tasques del Consell del Patrimoni Cultural, sense vot, els tècnics del departament de Cultura i Mitjans de Comunicació o d'altres departaments.

Article sisè.— El ple es reunirà com a mínim una vegada l'any i sempre que el president el convoqui.

Els acords seran adoptats per majoria simple dels assistents. El vot del president serà decisiu en cas d'empat.

Article setè.— Les funcions del ple del Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya seran les següents;

- Elaborar els informes que els departaments del govern de la Generalitat li encomanin.
- Informar sobre el programa anual de tasques a fer en matèria de

patrimoni cultural, i elevar-lo a l'aprovació del director general del Patrimoni Cultural.

—Tenir coneixement dels assumptes que es tractin a les ponències territorials mitjançant les comunicacions de tots els acords que es preguin, que seran trameses al president.

Article vuitè.— A la població seu dels serveis territorials del departament de Cultura i Mitjans de Comunicació hi haurà una ponència territorial i una comissió tècnica.

Article novè.— Les funcions de les ponències territorials seran les següents: 1. Actuar com a organisme d'informació, consulta i assessorament de la direcció general del Patrimoni Cultural en els afers propis del seu àmbit territorial.

2. Elaborar els informes que el ple els demani en relació amb el patrimoni cultural del seu àmbit territorial.

3. Comunicar a la direcció general del Patrimoni Cultural qualsevol obra que es faci en un edifici, conjunt o entorn declarat d'interès històric-artístic o jaciment arqueològic quan no sigui degudament autoritzada o aprovada, així com qualsevol alineació, demolició o destrucció de monuments d'interès cultural i de la seva competència.

4. Vetllar i controlar que els edificis, conjunts, entorns declarats d'interès històric-artístic i jaciments arqueològics no siguin destinats pels seus propietaris, posseïdors o usuaris a finalitats que la direcció general del Patrimoni Cultural o el departament de cultura i Mitjans de Comunicació considerin incompatibles amb el seu valor i la seva significació històric-artística.

5. Col·laborar amb la direcció general del Patrimoni Cultural per a l'adopció de les mesures oportunes per a inventariar, protegir, restaurar, rehabilitar i difondre el patrimoni cultural del seu àmbit respectiu.

6. Remetre trimestralment al president del ple del Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya una relació dels assumptes que s'hagin tractat i dels acords que s'hagin adoptat.

7. Vigilar que el patrimoni cultural la conservació del qual sigui d'interès per a Catalunya no sigui alienat a l'estranger.

8. Proposar a la direcció general del Patrimoni Cultural del departament de Cultura i Mitjans de Comunicació l'adquisició dels objectes que pel seu mèrit o la seva importància artística o històrica mereixin figurar als museus, a les biblioteques o als arxius, i d'aquells immobles i jaciments arqueològics que calgui integrar al patrimoni de la Generalitat de Catalunya.

9. Assessorar i socórrer les autoritats de govern en tot allò que tingui relació amb les finalitats pròpies de les ponències.

10. Aquelles altres que els puguin ésser conferides d'acord amb la normativa vigent i d'altres disposicions posteriors.

Article desè.— Cada ponència serà formada per les següents persones:

a) El president, que serà el cap dels serveis territorials.

b) Els vocals, que seran:

—Un representant de cadascun dels serveis de la direcció general del Patrimoni Cultural.

—Un màxim de cinc representants de les entitats científico-culturals de l'àmbit local, comarcal o territorial.

—Un màxim de tres representants de l'Institut d'Estudis Catalans, Acadèmia de les Bones Lletres o Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, de l'àmbit territorial correspondent.

—Cinc representants dels municipis de l'àmbit territorial, designats per les corporacions representatives que tinguin jurisdicció sobre el territori, un dels quals serà el representant del municipi en què hi hagi la seu dels serveis territorials.

—Un representant del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya.

—Un representant del Col·legi d'Aparelladors i d'Arquitectes Tècnics de l'àmbit territorial.

—Els directors de les biblioteques, arxius i museus de l'àmbit comarcal o supracomarcal, ubicats en el territori respectiu.

—Un representant de la corporació representativa territorial que tingui el domicili dins l'àmbit que comprèn el servei territorial.

—Un representant del departament de Política Territorial i Obres Públiques.

Els vocals representants d'organismes o institucions podran ser substituïts a proposta de l'organisme o la institució que representin.

c) Un secretari d'actes, sense vot, que tindrà al seu càrrec totes les tasques derivades del funcionament de la ponència territorial, que serà nomenat pel president.

El secretari convocarà la ponència amb una antelació de vuit dies, i inclourà a la convocatòria l'ordre del dia de la reunió i la documentació adient.

El secretari aixecarà acta de cada sessió, en la qual figuraran els acords adoptats i totes les circumstàncies que siguin procedents per reflectir fidelment les deliberacions, i en farà arribar una còpia a la direcció general del Patrimoni Cultural.

Si així ho disposa el president i quan l'assumpte a tractar ho requereixi,

podran participar en les tasques de les ponències territorials els tècnics del departament de cultura i Mitjans de Comunicació.

Article onzè.— La ponència territorial es reunirà ordinàriament una vegada cada trimestre i extraordinàriament sempre que ho decideixi el president.

Article dotzè.— La comissió tècnica examinarà tots els expedients de projectes d'obres a realitzar en els edificis, conjunts o entorns declarats d'interès històric-artístic i en els jaciments arqueològics de l'àmbit dels serveis territorials i aprovarà, per unanimitat, aquells que consideri procedents. L'acord d'aprovació s'eleva a la direcció general del Patrimoni Cultural perquè el confirmi o l'esmeni. Si passat un mes de la comunicació a la direcció general del Patrimoni Cultural no es manifesta, el silenci s'entendrà com a favorable al projecte, per la qual cosa quedarà confirmat l'acord.

Aquells expedients que no hagin aconseguit l'aprovació de la comissió tècnica per unanimitat, s'elevaran a la direcció general del Patrimoni Cultural perquè hi resolgui.

Article tretzè.— Cada comissió tècnica serà formada per les persones següents:

a) El president, que serà el cap dels serveis territorials.

b) Els vocals, que seran:

—Un delegat del servei del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

—Un delegat del servei d'Arqueologia.

—Un representant del departament de Política Territorial i Obres Públiques.

—Un representant del departament de Governació.

—Un representant del departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

—Un representant del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya.

—Un representant del Col·legi d'Aparelladors i d'Arquitectes Tècnics.

—Quatre membres designats en atenció a llur prestigi i coneixements en matèria de patrimoni cultural.

Els vocals representants d'organismes o institucions podran ser substituïts a proposta de l'organisme o la institució que representin.

c) Un secretari d'actes, sense vot, que tindrà al seu càrrec totes les tasques derivades del funcionament de la comissió tècnica i que serà nomenat pel president.

El secretari convocarà la comissió tècnica amb una antelació de quatre dies, i inclourà a la convocatòria l'ordre del dia de la reunió i la documentació adient. Enviarà una convocatòria a la direcció general del Patrimoni Cultural.

El secretari aixecarà acta de cada sessió en la qual figuraran els acords adoptats i totes les circumstàncies que siguin procedents per reflectir fidelment les deliberacions i en farà arribar una còpia a la direcció general del Patrimoni Cultural.

Si així ho disposa el president i quan l'assumpte a tractar ho requereixi, podran participar en les tasques de les comissions tècniques els tècnics dels serveis del Patrimoni Arquitectònic i d'Arqueologia del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

Article catorzè.— La comissió tècnica es reunirà ordinàriament una vegada al mes i extraordinàriament sempre que ho decideixi el president o a petició de la majoria simple dels seus vocals, en el lloc que s'assenyali a la convocatòria.

Es considerarà vàlidament constituïda si hi assisteix la majoria absoluta dels seus components, un dels quals serà necessàriament el president.

Article quinze.— Totes les actuacions de les ponències territorials i de les comissions tècniques adoptaran la forma i el procediment d'expedient, s'arxivaran a la secretaria i solament hi tindran accés els membres de les ponències territorials i de les comissions tècniques o persones autoritzades pel president.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.— Es faculta el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació per dictar les normes necessàries per a l'execució, desplegament i aplicació del present decret.

Segona.— Queden sense efecte al territori de Catalunya el decret 3194/1970, de 22 d'octubre, les reials ordres de 13 de juny de 1844, d'11 d'agost de 1918 i la de 26 de març de 1929 i qualsevol altra disposició que contradigui el present decret o s'hi oposi.

Tercera.— Aquest decret entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, 10 de juliol del 1981.

JORDI PUJOL

President de la Generalitat
de Catalunya

MAX CAHNER

Conseller de Cultura
i Mitjans de Comunicació

LA CIENCIA A LA RENAIXENÇA

I El mes de setembre passat, concretament els dies 18, 19 i 20, tingueren lloc a l'Alt Empordà unes jornades sobre la ciència a la Renaixença catalana en commemoració del vuitantè aniversari de la mort d'Estanislau Vayreda i Vila.

Durant aquests dies s'inaugurà a Figueres una exposició sobre la vida i l'obra de Vayreda i se celebraren algunes conferències que recolliren els diversos aspectes de la ciència a la Renaixença. Santiago Riera i Tuèbols parlà sobre Narcís Monturiol, tot fent veure com la seva obra no pot deslligar-se de la figura humana; Ramon Jordi i González dissertà sobre la farmàcia; Ricard Granados i Jarque tractà de les ciències físiques, químiques i matemàtiques; i Joan

Senent-Josa, de les ciències naturals.

El dia 20 de setembre fou íntegrament dedicat a Estanislau Vayreda i Vila. Després de dues conferències celebrades a Figueres a càrrec de Miquel de Garganta i Fàbrega sobre "El pensament viu d'Estanislau Vayreda" i Oriol de Bolós i Capdevila sobre "Estanislau Vayreda, home de ciència", tingué lloc al poble de Lledó el descobriment d'una placa commemorativa a la plaça que ha estat dedicada al notable farmacèutic i naturalista olotí amb motiu d'aquestes jornades. Tot seguit, les jornades es clogueren amb un àpat al mateix poble de Lledó.

Totes les conferències, així com altres articles relacionats amb la temàtica de les jornades, han estat reunits en una publicació¹ que fou

presentada a Figueres el 17 d'octubre, dia de la clausura de l'exposició, pel senyor Modest Prats, cap dels serveis del departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya a les comarques gironines. L'exposició sobre la vida i l'obra d'Estanislau Vayreda i Vila, després de Figueres, ha passat a Olot, des d'on anirà a Barcelona, Girona i Ordís.

Les jornades han estat organitzades per la Comissió de Botànica de la Institució de l'Alt Empordà per a la Defensa i l'Estudi de la Natura, que ha volgut recordar així aquelles persones, aquelles idees i aquelles institucions que varen posar una llavor important en l'etapa de redreçament cultural a casa nostra.

Creiem que aquestes jornades

—per a les quals desitjariem una continuïtat— han contribuït a omplir una mica el gran buit existent en el coneixement del nostre passat en l'aspecte científic. Conèixer millor aquest passat ens ha d'encoratjar a treballar en el camp de la ciència ara i en endavant. Perquè un país sense ciència i tecnologia —n'estem convençuts— no podrà ésser mai un país de debò.

1. Si algú té interès a rebre aquesta publicació pot adreçar-se a Joan Vallès i Xirau, c/ Caamaño, 1, 1er. D. Figueres, especificant nom i cognoms, adreça i nombre d'exemplars desitjats i adjuntant un taló bancari; el preu per exemplar és de 225 ptes., ja incloses les despeses de tramesa.

(Salvador Cañigueral
i Folcarà,

Joan Vallès i Xirau)

Estanislau Vayreda i Vila va néixer a la vila d'Olot, a la Garrotxa, l'11 de novembre del 1848. Fou el segon fill de Francesc Vayreda i Rosa Vila. El primer, Joaquim, és el conegut pintor fundador de l'anomenada escola olotina. Més tard nasqueren Lluís —mort jove—, Marià, l'escriptor, autor, entre altres obres, de *La Punyalada*, *Sang nova* i *Records de la darrera carlinada*, Concepció, Francesca —que morí jove— i Assumpció.

Vayreda tingué un afany naturalista molt precoç i de molt jove ja es delia en la contemplació de totes les meravelles de la natura. L'any 1864 es va traslladar a Barcelona, on va començar la carrera de farmàcia, que acabà el 1868. Allà va poder aprofundir en l'estudi dels tres regnes de la natura i va comprendre que no podia abraçar amb prou profit tot el seu camp global. Pensant que entre mineralogia, zoologia i botànica li seria més fàcil dedicar-se a la darrera —vista la riquesa de la

flora olotina— va decidir especialitzar-s'hi, sense menystenir, però, cap de les altres ciències citades. D'això, en dona prova el fet que, a més d'un herbari, confeccionés notables col·leccions de minerals, mol·luscs insectes i que una de les seves obres principals fos dedicada a l'ornitologia. L'estudi de la carrera de farmàcia li propicià certa inclinació a temes mèdics, dels quals dona testimoniatge algun article que publicà.

Poc després d'acabada la carrera, anà a fer la guerra amb el bàndol carlí, juntament amb el seu germà Marià, ambdós ferventment catòlics i conservadors. Estanislau exercí de farmacèutic militar.

El 1876, es casà amb Josepa Olives i de Noguer i al cap d'uns anys s'anà a instal·lar en una seva possessió: ca N'Olives, al terme de Lledó, on va muntar un complet Jardí Botànic. Va tenir tres fills, i al cap de cinc anys de matrimoni, la seva muller va morir, la qual cosa l'afectà per

sempre més.

Poc abans de morir, tornà a Olot, on deixà d'existir el dia 20 de setembre del 1901, quan li faltava ben poc per a fer 53 anys.

Va descobrir i donar nom a 10 espècies de plantes i, a ell, li'n foren dedicades 7.

Vayreda deixà un herbari amb més de 25.000 exemplars i 20 obres publicades. Els treballs que deixà inèdits poden, encara ara, aportar algunes dades interessants per a la ciència.

Citem, per acabar, que Vayreda és autor de la primera obra de botànica i la segona de científics —la primera és una traducció de textos de Darwin— que es publicà en català a la Renaixença: *l'Excursió Botànica al Baix Empordà*.

Joan Vallès i Xirau
Salvador Cañigueral i Folcarà,
de la Comissió de Botànica
de la IAEDEN